

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR 518
din 27.09.2017

Dosar nr.: 574/2016

Petiția nr.: 5185 din data 05.09.2016

Petent: Partida Romilor Pro-Europa – Sucursala Județeană Botoșani

Reclamat: Monitorul de Botoșani

Reclamat: Ziarul online Botoșăneanul

Obiect: publicarea unor articole cu caracter discriminatoriu la adresa etniei rome

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

I.1.1. Partida Romilor Pro-Europa-

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamaților

I.2.1. Monitorul de Botoșani .

I.2.2. Ziarul online Botoșăneanul

Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 5185 din 05.09.2016, petenta arată că, în urma articolelor din presa locală, respectiv Monitorul de Botoșani din 31.08.2016 cu articolul "Calvar în centrul stăpânit de romi" și ziarul Botoșăneanul ediția online cu articolul „*Familie terorizată în Centrul Vechi: Au făcut contract cu o firmă de bodyguardzi ca fiul lor să facă...temele-Galerie foto și video cum este lovit un român*” și “*Peste 2000 de oameni au semnat pentru mutarea romilor din Centrul Vechi*” din 01.septembrie 2009.

2.2. Petenta susține faptul că imaginea comunității de romi a fost grav afectată, articolele au numeroase urmări în relația cu comunitatea locală, iar difuzarea imaginilor filmate în spațiul public fără voia persoanelor acuzate, neautorizat, în care apar minori constituie o încălcare a drepturilor omului.

2.3. Mai multe articole au caracter instigator, fac referire la o întreagă etnie, iar cele prezentate nu sunt justificate cu documente, practic sunt niște invenții. Consideră că responsabilitatea aparține atât conducerii celor două publicații cât și familiei .. care a prezentat aceste aspecte.

2.4. Consideră că cele două publicații trebuie să răspundă legal pentru discreditarea cetățenilor români de etnie romă din municipiul Botoșani, să-și ceară public scuze pentru prezentarea unei știri, care doar denigrează o întreagă etnie fără a lua în considerare și părerea celeilalte părți și fără a avea dovada celor prezentate.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 01.11.2016. La termen, părțile nu s-au prezentat.

3.3. Prin citații, Consiliul a solicitat părților să își prezinte punctul de vedere precum și orice mijloace de probă referitor la obiectul petiției, respectiv al susținerilor.

3.4. Prin adresa nr. 6567 din 02.11.2016 Consiliul a solicitat petentei să pună la dispoziția Consiliului Statutul de funcționare al Asociației Partidei Romilor Pro-Europa - Sucursala Județeană Botoșani. Până la data soluționării petiției petenta nu a dat curs solicitării Consiliului.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

4.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 5185 din 05.09.2016, petenta arată că, în urma articolelor din presa locală, respectiv Monitorul de Botoșani din 31.08.2016 cu articolul "Calvar în centru stăpânit de romi" și ziarul Botoșăneanul ediția online cu articolul „Familie terorizată în Centrul Vechi: Au făcut contract cu o firmă de bodyguardzi ca fiul lor să facă...temele-Galerie foto și video cum este lovit un român” și “Peste 2000 de oameni au semnat pentru mutarea romilor din Centrul Vechi” din 01.septembrie 2009.

4.2. Petenta susține faptul că imaginea comunității de romi a fost grav afectată, articolele au numeroase urmări în relația cu comunitatea locală, iar difuzarea imaginilor filmate în spațiul public fără voia persoanelor acuzate, neautorizat, în care apar minori constituie o încălcare a drepturilor omului.

4.3. Mai multe articole au caracter instigator, fac referire la o întreagă etnie, iar cele prezentate nu sunt justificate cu documente, practic sunt niște invenții. Consideră că responsabilitatea aparține atât conducerii celor două publicații cât și familiei P.M care a prezentat aceste aspecte.

4.4. Susține că cele două publicații trebuie să răspundă legal pentru discreditarea cetățenilor români de etnie romă din municipiul Botoșani, să-și ceară public scuze pentru prezentarea unei știri, care doar denigrează o întreagă etnie fără a lua în considerare și părerea celeilalte părți și fără a avea dovada celor prezentate.

4.5. Petenta este de părere că aceste articole constituie instigare împotriva romilor, poate crea grave probleme în relația comunității de romi cu comunitatea majoritară și trebuie sancționate drastic conform legislației în vigoare.

4.6. Mai arată și faptul că Monitorul de Botoșani a preluat știrea de pe site-ul www.petitiononline.com prin care a fost lansată o petiție care viza mutarea romilor din Centrul Vechi și a publicat în Monitorul de Botoșani articolul "*Peste 2000 de oameni au semnat pentru mutarea romilor din Centrul Vechi*".

4.2. Susținerile părților reclamate

4.2.1. **Prin adresa nr. 6424 din 27.10.2017, Monitorul de Botoșani** consideră că ceea ce face petenta este scandalos și jignitor, față de colectivul editorial al cotidianului Monitorul de Botoșani, ziar care publică într-un mod corect și profesionist materiale de presă din județul Botoșani de 21 de ani.

Acest cotidian nu publică invenții cum își permite să declare petenta și nici texte care nu au bază reală sau nu sunt justificate cu documente.

Partea reclamată susține faptul că în articolul din Monitorul nu este citat cu nimic în plângere, în afară de un titlu de articol având atașat doar un material despre o petiție online, care este citat greșit. Acel articol nu a apărut pe 13 septembrie, cum menționează petenta, ci pe 31 august și are un alt conținut. A atașat link-ul pe stick-ul de memorie trimis și se angajează să pună la dispoziție acces la site-ul www.monitorulbt.ro pentru a putea verifica scripturile, ca să fie îndepărtată suspiciunea unor eventuale modificări. În legătură cu lipsa de dovezi pentru redactarea materialului publicat în Monitorul de Botoșani și menționat în plângere, sunt anexate sesizările familiei P., către diverse instituții ale statului, având ca rezultat amendarea a diverse persoane, deci, nu e vorba doar de un simplu scandal între doi vecini, cum menționează petenta. Din actele prezentate reiese că, după cum e menționat și în articol, lucrurile au degenerat cu mult dincolo de așa ceva. Ca urmare a unui simplu scandal între doi vecini, a unui „conflict minor” nu își angajează nimeni o firmă de pază, cheltuind ultimii bani pentru a fi protejați. Mai spune petenta că este prezentat doar o bucată dintr-o filmare video în care de fapt locatarul ... agresează două femei de etnie romă. Cum se explică atunci că în urma acțiunii poliției, nu locatarul este sancționat, ci vecinii săi scandalagii? Procesul verbal de amendă se află printre cele anexate, de altfel următorul film de pe site-ul Monitorului de Botoșani de la textul incriminat, îl arată pe polițistul chemat la fața locului.

Afirmațiile petentei de genul „articole cu caracter instigator”, „fac referire la o întreagă etnie”, „...pentru discreditarea cetățenilor români de etnie romă din municipiul Botoșani” trebuie și demonstrate. O simplă lectură a textului publicat de Monitorul de Botoșani la care se face referire arată că asemenea acuzații nu au absolut nici un suport. Nu s-a aruncat niciodată anatema asupra unei etnii, partea reclamată se referă doar la persoanele care sunt implicate în acel scandal sau în conflictele din centrul istoric al orașului, lucru precizat exact în text, de altfel.

Dimpotrivă, ziariștii de la Monitorul de Botoșani au urmărit tot timpul promovarea valorilor etniei romă, prin zeci de articole publicate de-a lungul timpului, tocmai pentru a contracara discreditarea cetățenilor români de etnie romă, aspect pe care petenta nu îl

menționează în petiția respectivă. Veți regăsi printre articolele publicate de noi festivaluri cu participarea romilor, olimpici de etnie romă sau absolvenți meritoși de liceu pentru care se bat universități din străinătate, iar acestea sunt doar câteva exemple recente.

Nu articolele publicate în Monitorul de Botoșani au condus la crearea de tensiuni, așa cum afirmă, fără absolut nici un respect față de adevăr, petenta. Ce nu menționează este faptul că tensiunile există de ani de zile și sunt probabil generate de faptul că municipiul Botoșani are un centru istoric foarte frumos, cum nu mai are nici un oraș din Moldova, a cărui reamenajare se ridică la 19-20 de milioane de euro și care este evitat de botoșăneni. Din cauza unor incidente ca cele menționate în textul respectiv. Ca ziariști, au descris aceste aspecte, cât mai obiectiv posibil, evident, este vorba de interesul public aici, nu de români sau romi, de minorități sau majorități.

4.2.2. Anexează răspunsuri ale Prefecturii Botoșani și Primăriei Botoșani prin directorul executiv al Poliției Locale, vizavi de un plan special de măsuri, în care sunt angrenate Prefectura, Primăria, forțe de ordine (poliție, poliție locală, jandarmi), pentru a restabili legea și ordinea în centrul istoric al municipiului Botoșani, zonă populată într-o majoritate covârșitoare de romi. Respectivul plan de măsuri a fost adoptat cu două săptămâni înainte de apariția articolului incriminat, așa că nu ziariștii de la Monitorul pot fi acuzați de tensiunile din centrul istoric al orașului. Au fost deja organizate o serie de întâlniri de lucru și ședințe pentru a găsi soluții la problemele centrului istoric din Botoșani, la care au participat agenți economici, factori de decizie locali și lideri ai romilor, pe care le-a relatat ca atare, fără părtinire.

În unul din articole, chiar petenta este prezentată, atât în textul publicat în ziar cât și pe site-ul cotidianului, cu părerile sale și problemele expuse. Filmarea video a intervenției se află pe stick-ul de memorie atașat și este publicată pe site integral.

În concluzie consideră acuzațiile lipsite de fond și fără nici un fel de suport asupra unor ziariști de la Monitorul de Botoșani vor aduce conviețuire pașnică și armonioasă între romii și românii din municipiul Botoșani. Ci acceptarea faptului că evenimentele ieșite din sfera normalului și a legalității pot fi relatate în mass-media și dacă sunt provocate de cetățeni români de etnie romă, nu doar de românii majoritari.

4.3. Susținerile Ziarului online Botoșăneanul

4.3.1. Prin adresa nr. 6497 din 01.11.2016 ziarul online Botoșăneanul prin ..., proprietar „Botoșăneanul” menționează că petenta se contrazice din următoarele considerente:

Mai întâi, susține că articolele publicate au produs deja un efect - „ *imaginea comunității locale de romi este grav afectată, articolele au numeroase urmări în relația noastră cu comunitatea locală* pentru ca mai apoi, aceeași reclamantă, să recunoască faptul că articolele nu au produs un efect: „*poate creea grave probleme în relația comunității de romi cu comunitatea majoritară*”. Așadar, chiar petenta spune că nu s-a întâmplat ceva concret după apariția articolelor, ci doar își manifestă o îngrijorare că s-ar putea întâmpla. Au trecut aproape două luni de la apariția articolelor și nu s-a întâmplat ceva concret.

De altfel, acuzațiile petentei sunt generale, ea nu indică nici un articol din nici o lege pe care „Botoșăneanul” l-ar fi încălcat, considerațiile ei fiind absolut generale. Nu prezintă nici un caz concret al unui singur rom care să fi avut de suferit din cauza apariției articolelor. Și-a pierdut vreun rom locul de muncă, a fost vreun rom evacuat din casă, a fost agresat vreun rom din cauza articolelor publicate din „Botoșăneanul”? Categorie NU.

Și aceasta pentru că articolele reclamate nu sunt în nici un caz instigatoare. Autorii nu cer nimănui să agreseze romii, să iasă în stradă, să protesteze împotriva romilor, să îi discrediteze.

Articolele nu sunt invenții, sunt bazate pe documente și filmări, în articolul „*Familie terorizată în Centrul Vechi: Au făcut contract cu firmă de bodyguardi ca fiul lor să facă... teme - GALERIE FOTO & VIDEO șocant cum este lovit un român*” se prezintă o situație UNICAT la nivelul municipiului Botoșani și anume faptul că o familie care locuiește în Centrul Vechi, zonă locuită în mare parte de romi, a ajuns să plătească o firmă de pază și protecție pentru ca fiul său să își poată face lecțiile. Mama respectivului copil povestește drama pe care o trăiește în Centrul Vechi. Ce ar fi trebuit autorul articolului să facă, să nu scrie zona orașului în care locuiește familia respectivă pentru a nu supăra petenta?

Mai exact, familia M. P. a depus începând cu 2003 o mulțime de sesizări la Prefectura Botoșani, Consiliul Local Botoșani, Poliția Municipiului Botoșani, SC Locativa SA (societatea administrației publice locale de la care sunt închiriate cea mai mare parte a spațiilor comerciale și de locuit din Centrul Vechi), Poliția Comunitară, Inspectoratul de Jandarmi Județean.

Toate reclamațiile depuse s-au dovedit inutile fiindcă problema liniștii și ordinii publice nu a fost rezolvată în disperare de cauză familia ... a semnat un contract cu firma de pază și protecție, SC Force Guard of Moldova CO SRL, pentru ca măcar copilul să își poată face lecțiile în liniște.

Atașat fiind contractul menționat, cât și copii după o parte din plângerile depuse de familia M. P., toate dovedind că nu este nici într-un caz vorba de „*niște invenții*”, așa cum susține petenta, care își permite să mintă Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, afirmând în petiție că, „*cele prezentate nu sunt justificate cu documente*”. De altfel, și strict privitor la acest articol, reclamanta se contrazice din nou.

Mai întâi reclamă „*difuzarea imaginilor filmate în spațiul public fără voia persoanelor acuzate*”, pentru ca apoi să susțină că, „*cele prezentate nu sunt justificate cu documente, practic sunt niște invenții*”. Cu alte cuvinte, petenta reclamă apariția unor imagini, pentru ca apoi tot ea să le catalogheze drept „*invenții*”.

Revenind la acele imagini, ele nu aparțin reclamatului, ci au fost surprinse de o cameră de supraveghere montată de familia .., care făcea obiectul articolului. Imaginile au surprins momentul în care ..este agresat de două femei rome (trimitem imaginile pe stick). În loc să discute cu cele două femei pentru a-și schimba comportamentul, petenta a făcut plângere la CNCD.

În respectivele imagini, la un moment dat intră în cadru și două persoane cu înălțimi mai reduse, care ar putea fi copii. Nu li se văd clar fețele, nu li se dau numele, nu se precizează dacă sunt romi sau români, însă se vede că imaginile au fost surprinse la ora 1:07, deci după miezul nopții. În loc să sesizeze Protecția Copilului

pentru ceea ce fac niște minori (petenta susține că ar fi copii) după miezul nopții, petenta face reclamație la CNCD. Așadar, articolul face referire la un caz concret din Centrul Vechi, nu „*fac referire la o întreagă etnie*”, așa cum susține aceasta. Asemenea articolului menționat și celălalt reclamat, „*Peste 2.000 de oameni au SEMNAT pentru mutarea romilor din Centrul Vechi*”, nu face altceva decât să prezinte un lucru care s-a întâmplat, adică inițierea unei petiții pe www.petitieonline.com (trimit o captură de ecran pe stick). Nu autorul a inițiat petiția, nu îndeamnă oamenii să o semneze, ba chiar subliniază în text că este necesar ca „*legea să fie aplicată unitar pentru toți cetățenii, indiferent de etnie*”. Așadar, nu cere sancționarea romilor, ci aplicarea unitară a legii pentru toți oamenii. De altfel, petiția, care este online și care nu produce deci niciun efect juridic, nici nu a fost semnată de .., proprietarul ziarului „Botoșăneanul”.

Și alte mijloace media au scris despre lucrurile relatate de „Botoșăneanul” acesta nu este singura publicație care a scris despre ceea ce întâmplă în Centrul Vechi: Alte titluri: *Petitie online pentru mutarea romilor din Centrul Istoric* - postul de televiziune Tele'M Botoșani, articol publicat pe 1 septembrie 2016. *Peste 2.000 de oameni au SEMNAT pentru mutarea romilor din Centrul Vechi* - ziare pe net. ro 1 septembrie 2016 *Ca la usa cortului...Petitie pentru mutarea romilor din Centru! Ce sa vezi, unii etnici sunt proprietari* - ziarul Botoșani Necenzurat, 1 Septembrie 2016.

Partea reclamată susține faptul că petenta spune minciuni în petiție și pune în cârca ziarului un lucru pe care îl fac chiar liderii etniei. Petenta nu doar că se contrazice în petiția depusă, ci spune și minciuni. Ea susține că articolele „*folosesc peiorativ termenul de «țigan»*”. Aceasta în timp ce în ambele articole se vorbește doar despre „romi” și nu despre „țigani”. În articolul „*Peste 2.000 de oameni au SEMNAT pentru mutarea romilor din Centrul Vechi*” nu apare cuvântul „țigan”, sau „țigani”, iar în articolul „*Familie terorizată în Centrul Vechi: Au făcut contract cu firmă de bodyguarzi ca fiul lor să facă... teme - GALERIE FOTO & VIDEO șocant cum este lovit un român*” nu se vorbește despre „țigan” sau „țigani”, ci tot despre „romi”. În articol doar se amintește despre „strada țiganilor”, fără a i se alătura însă vreo expresie sau măcar un singur cuvânt jignitor.

Culmea este însă că petenta reclamă folosirea de către „Botoșăneanul” a unui cuvânt pe care de fapt publicația nu îl utilizează, dar pe care îl folosesc, în spațiul public, cei mai reprezentativi oameni ai etniei.

Astfel, la protestul din data de 15 octombrie 2016, desfășurat chiar în fața sediului Asociației Partidei Romilor Pro Europa (APRPE) Botoșani, ..., membru reprezentativ al etniei, candidat în 2016 la Primăria Botoșani, afirmă:

„*Nu a ales-o nimeni, Nimeni nu a ales-o (pe petentă în funcția de președinte — n.r.). Comunitatea vreo doi oameni bătrâni să aibă grijă de comunitate. Aici e problema, aici e esențialul! Că ei nu prea știu să vorbească, ei știe să vorbească țigănește. Ei știe să vorbească țigănește*”

Prefectul județului Botoșani, a anunțat pe 23 septembrie 2016 că va apela la Gruparea Mobilă de Jandarmi Bacău pentru a face ordine în zonă: „*O să apelez la brigada de la Bacău în condițiile în care voi vedea că nu reușesc să fac față cu colegii de la Botoșani. Voi solicita intervenția brigăzii mobile care de obicei vine și la evenimentele sportive, la meciurile de fotbal, la tot ceea ce înseamnă, să spunem evenimente cu risc ridicat. Din punctul meu de vedere cred că o să fac și o informare către dl. colonel, deja situația din*

Centrul Vechi este o situație cu risc ridicat. Chiar și ca urmare a ședinței de astăzi, voi face o informare".

Primarul municipiului Botoșani, a prezentat pe 14 septembrie 2016 liderilor comunității rome imagini cu fărâdelegile pe care unii membri ai etniei le săvârșesc în Centrul Vechi. Iată ce a afirmat atunci primarul municipiului Botoșani (trimitem atașat și un material filmat): *"A venit unul acum care este hoțul hoților și îl ascundeți prin casele alea și să nu vă supărați dacă o să-i căutăm pe ăia care nu au dreptul să se afle în Centrul Vechi, dar spun că sunt musafirii dvs. Se ascund la dvs. și nu cred că este corect", îmi spuneți de coșuri de gunoi și bănci.*

Vă arăt bancă și coș de gunoi pe Pietonalul Unirii unde dvs. consumați semințe iar lucrătorul de la Urban Serv era cu mătura lângă dvs. și se ocupa de cojile de semințe. Vă arăt aici niște doamne care fac baie fix în bazinul acela mic de la fântâna arteziană de lângă Biserica Uspenia. Ați văzut, spuneți-mi, ați văzut vreun român care face lucrul acesta? Văd copii care fac baie în fântâna cealaltă, ați văzut vreun român care face asta?) Am aici poze cu copii care dau în reflectoarele care luminează statuia din centru. Eu despre asta vorbesc și asta vă rog. Să vorbiți cu ciutanii, cu ăia mici, să-i educați, și vă rog nu mai umblați la camerele de luat vederi. Vă rog nu mai umblați la tablourile de curent ca să întrerupeți curentul la camerele de luat vederi.

Nu avem cu nimeni nimic, avem cu persoana care încalcă regulile. Vă rog nu-i terorizați pe comercianții din Centru. Pentru că nu se poate ieși, de exemplu, din Lux Ro după un RMN sau ce s-a făcut, pentru că scările sunt ocupate de ai dvs. Sunt niște mici exemple și despre asta vrem să vorbim. Oamenii aceștia își fac datoria și le mulțumesc pentru ceea ce fac. Nu avem nimic cu nimeni, decât cu cei dintre dvs. care încalcă legea, să fim foarte bine înțeleși.

Așadar, există un interes public general pentru Centrul Vechi din Botoșani, odată dat fiindu-i caracterul istoric, apoi ținând cont că numai Uniunea Europeană a cheltuit circa 7 milioane de euro pentru reabilitarea acestuia, cheltuială care nu și-a atins scopul, zona rămânând una neatractivă pentru botoșăneni, fie ei persoane fizice sau juridice și fiind evitată de turiști din cauza infraționalității foarte ridicate.

De asemenea, partea reclamată susține faptul că autoritățile au aprobat un plan de măsuri special pentru Centrul Vechi înainte de apariția articolelor incriminate.

În luna august a acestui an, înainte deci de apariția celor două articole reclamate, Inspectoratul de Poliție Județean și Inspectoratul de Jandarmi Județean, au emis și aprobat cu avizul prefectului județului Botoșani un plan intitulat sugestiv: *„Plan de măsuri pentru prevenirea și combaterea faptelor sociale în Piața Centrală, zona Centrului Vechi și Parcul Tineretului din municipiul Botoșani”*. Planul a fost înregistrat pe 12 august 2016 la Poliție și pe 18 august 2016 la Jandarmerie. Articolele incriminate au fost publicate pe 31 august 2016, respectiv pe 1 septembrie 2016.

Așadar, articolele din „Botoșăneanul” nu au făcut altceva decât să se înscrie într-o tematică generală a interesului public botoșănean față de Centrul Vechi.

În adresa 11585/24 octombrie 2016 (anexată), Instituția Prefectului justifică adoptarea amintitului Pan de Măsuri astfel: *„prezența unor grupuri de cetățeni fără ocupație care staționează în zona Centrului Vechi și care uneori se manifestă zgomotos amplifică sentimentul de nesiguranță al cetățenilor. Aceasta este completată de comiterea unor*

fapte penale și contravenționale comise pe fondul consumului de băuturi alcoolice, a lipsurilor materiale, nivelului redus de cultură și a teribilismului/euforiei/încrederii în reușita acțiunilor antisociale resimțite ca urmare a «spiritului de grup»".

Poliția Locală, la rândul său, are pus în aplicare un „Plan de măsuri și intervenție” cu nr. 6461 din 3 noiembrie 2015. După cum directorul Poliției Locale Botoșani, arată în adresa 5989 din 24 octombrie 2016, „*motivele sunt de natura tulburării ordinii și liniștii publice, vandalizarea domeniului public, distrugerea mobilierului stradal, consumul de substanțe psihoactive, conflicte între persoanele din zonă și alte aspecte sesizate, constatate și sancționate de Poliția Locală*”.

Așadar, Poliția Locală avea adoptat un plan special pentru Centrul Vechi cu 10 luni înainte de apariția articolelor reclamate de petentă. Atașează adresa trimisă de Poliția Locală.

Prefectura, Inspectoratul de Poliție, Jandarmeria și Poliția Locală nu fac altceva decât să confirme ceea ce „Botoșăneanul” a scris în cele două articole menționate și anume faptul că Centrul Vechi este o zonă cu un ridicat grad de infracționalitate și că faptele prezentate în respectivele texte nu sunt nici într-un caz „*niște invenții* așa cum susține petenta.

Aceasta se plânge că prin publicarea celor două articole menționate „*imaginea comunității locale de romi este grav afectată* ori, după cum se vede, această imagine era deja „afectată”, Prefectura, Poliția și Jandarmeria hotărând să ia măsuri speciale înainte de publicarea articolelor incriminate de reclamantă.

Petenta nu are căderea de a face reclamații în numele comunității rome aceasta se erijează încă din startul petiției în reprezentant al comunității rome: „*Asociația Partida Romilor Pro Europa, Botoșani, vă informăm...*”.

Ori această calitate nu reprezintă tocmai realitatea. Chiar pe 15 octombrie 2016, atât la Casa Tineretului din Botoșani, cât și la sediul Asociației Partida Romilor Pro Europa (APRPE), zeci de romi au protestat față de ocuparea abuzivă a funcției de către petentă. Oamenii au reclamat că mandatul acesteia de interimar s-a terminat de aproximativ un an, însă cu toate acestea refuză să predea cheile de la sediu, ștampila și celelalte acte. La protest au participat oameni reprezentativi ai etniei: F. Z., candidat în 2016 la funcția de primar al municipiului Botoșani, Gh. B și T. D, foști președinți județeni ai APRPE Botoșani. Deși se erijează în reprezentant al etniei, reclamanta a refuzat să vină în mijlocul romilor și să discute cu aceștia. Consideră că își arogă pe nedrept calitatea de președinte al APRPE Botoșani și nu are căderea și calitatea de a trimite sesizări în numele unei comunități de care fuge.

Petenta a reclamat apariția a două articole privitoare la situația din Centrul Vechi al municipiului Botoșani, locuit în mare parte din romi. Aceasta nu locuiește în această zonă a orașului - unde însă ziarul „Botoșăneanul” își are redacția - nu trece prin această zonă, în schimb face petiție la CNCD despre consecințele apariției a două articole. Cum a luat petenta cunoștință de aceste așa-zise consecințe dacă nu trece prin Centrul Vechi? Avem sediu de un an și nouă luni în această zonă a orașului și nu am văzut-o NICIODATĂ prin această parte a urbei. Romii prezenți la protestul menționat tocmai acest lucru l-au reclamat, că nu vine în mijlocul lor, nu vine în Centrul Vechi și folosește titulatura de președinte în scop personal.

Reclamanta se răzbună de fapt pentru articolele în care „Botoșăneanul” a dezvăluit neregulile din fruntea Partidei Romilor Botoșani. De altfel, petiția depusă de petentă are un cu totul alt substrat și reprezintă în realitate o răzbunare pentru alte articole publicate în „Botoșăneanul” în care erau prezentate aspecte din activitatea acesteia ca președinte al APRPE Botoșani și faptul că este contestată de romi, care nu o recunosc drept lider al lor. Iată câteva titluri ale articolelor care au produs de fapt supărarea petentei și care au reprezentat resortul depunerii unei petiții la CNCD. „*VIDEO SEXGATE la Partida Romilor! Lidera etnicilor acuzată că face sex la sediu și ar fi rămas gravidă cu bărbatul altei femei*” „*Plăcerile carnale din sediul «spurcat și mârșav» i-au alungat pe romi în inima Primăriei: Face prostituție! - VIDEO*” „*Lidera politică a romilor din Botoșani se apără după ședința cu scandalul monstru de la Primărie: Noi nu stăm și spargem semințe pe trotuare — VIDEO*” „*Scandalul de la partid: Mașina luată cu Poliția, fostul președinte în spital după ce i-a cedat inima, actualul a fugit în Anglia*” „*Romii de la Botoșani sunt supărați rău și își atacă liderii*”.

Părerea petentei este personală, ceilalți lideri ai romilor apreciază articolele reclamate și relația pe care „Botoșăneanul” o are cu comunitatea romă. Părerea petentei este însă una strict personală și nu reprezintă vocea etniei. Elocventă este o declarație dată de dl. ..., președinte de onoare al Partidei Romilor și pe care o atașăm, în care menționează că, articolele reclamate, „*nu au caracter instigator și discriminatoriu*” și „*de-a lungul timpului am avut o colaborare excelentă atât cu G. E., autoarea articolului, cât și cu ..., proprietarul ziarului, concretizată prin zeci de articole și invitații la emisiuni TV în care ne-am putut expune problemele cu care ne confruntăm, fără a fi discriminați, jigniți și fără a se face incitare la ură*”.

„Botoșăneanul” a publicat zeci de articole laudative la adresa romilor în cei mai bine de șapte ani de existență, ziarul „Botoșăneanul” a publicat zeci de articole laudative la adresa romilor.

Proprietarul „Botoșăneanul” și autorul articolelor reclamate au implementat un proiect european destinat în principal romilor. Dincolo de toate acestea, demn de menționat este că ..., proprietarul ziarului „Botoșăneanul”, este și președintele Asociației B-Right Media.

Acest ONG a implementat în 2015 proiectul „*Și eu vreau la școală! - Prevenirea și corectarea fenomenului de părăsire timpurie a școlii în rândul copiilor și tinerilor cu domiciliul în foste zone industrializate din regiunea de Nord-Est și Nord-Vest, punându-se accent pe populația romă*” Asociația B-Right Media a fost partener, alături de instituții și organizații din Hârlău, Iași, Cluj. La Botoșani, proiectul a avut 124 de participanți, din care 41 au fost romi.

Copiii au primit zilnic o masă caldă și, pentru o prezență de minim 80%, au primit ajutoare de 464 lei/lună timp de patru luni și un premiu la finalizarea programului, în valoare de 638 lei.

La proiect au participat însă și tineri sub 18 ani și 24 părinți/tutori. Tinerii au participat la activități de tip A Doua Șansa, inclusiv consiliere și orientare pentru tineri și părinți. Au primit și ei zilnic câte o masă caldă și aceleași premii/ajutoare pentru minim 80 % prezență.

Alți copii au participat la „Școala de Sâmbăta”, unde au primit masă săptămânală tip pachetel, părinții și copiii au beneficiat de consiliere psihologică. La final au primit aceleași ajutoare și premii pentru minim 80% prezență. În cadrul proiectului a fost organizată o tabăra, la Muncel, în județul Iași, unde au fost trimiși toți beneficiarii, inclusiv romi, care au putut efectua deplasarea în condiții de igienă maximă. De asemenea, a fost organizat, la Motel Bucium Iași, un concurs de creație între centrele proiectului (Hârlău, Iași, Cluj, Botoșani). Trei din șapte reprezentanți ai noștri la finala concursului, care a avut loc la Iași, au fost romi. De altfel, cei trei romi s-au întors cu premii de la concurs, constând în tablete.

Filmul proiectului (atasat pe un stick), disponibil online și pe Youtube, alocă un timp considerabil prezentării romilor implicați în proiectul de la Botoșani. Toți participanții la proiect au fost promovați ca exemple pozitive, de urmat, atât pe pagina de Facebook a proiectului, cât și tocmai în ziarul reclamat, adică „Botoșăneanul”.

În cadrul acestui proiect a lucrat, pe lângă, președintele asociației și G. B. (fostă Erdic), autoarea celor două articole reclamate. Cei doi au ocupat posturile de „responsabil organizare centru zi, școli de sâmbăta și a doua șansă”, respectiv de „responsabil comunicare interregională interpartenerială”

Cum poate acuza petenta cele două persoane de instigare în aceste condiții? Cum poate acuza lidera romilor, care nu a implementat nici un proiect pentru romi, doi români care au accesat un program european axat pe romi și câteva luni au făcut școală și au asigurat masă pentru romi, lucru pe care reclamanta nu a fost în stare să îl facă?

Date fiind toate aceste lucruri, considerăm neîntemeiată cererea depusă de petentă la CNCD și, ca atare, solicită respingerea ei. Atașează o serie de documente, respectiv, fila 61-95 de la dosar.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. **În fapt**, din probele depuse la dosar, Colegiul director reține că reclamații au preluat și publicat articole care promovează idei rasiste și discriminatorii la adresa comunității rome din România.

5.2. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

5.3. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.4. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „*exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile*”).

5.5. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

5.6. În hotărârea dată în cazul **Thlimmenos împotriva Greciei** din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „*dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile*”.

5.7. În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

- criteriul diferențierii este cel al apartenenței etnice;
- dreptul atins este cel al demnității realizat prin publicarea articolelor respective;

5.8. Potrivit **art. 15 din O.G. 137/2000, republicată**, constituie **contravenție**, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasa, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.

5.9. Colegiul director a analizat petiția având în vedere elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, pe criteriu de etnie, care are ca efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

5.10. Colegiul director, în cazul de față se raportează și la libertatea de exprimare și corelativ la dreptul de a nu fi supus discriminării. Dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul din drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept de aplicare imediată și nu progresivă având în vedere că discriminarea a avut un afront adus demnității umane. Pe de altă parte, dreptul la libertatea de exprimare este garantat în Constituția României, care prevede în art. 30

alin 1 și 6 că „Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare, sunt inviolabile”.

5.11. Colegiul director a analizat în ce măsură criteriul invocat de petentă, apartenența la etnia romă, a stat la baza faptei de discriminare.

5.12. În analiza metodei adecvate și necesare, trebuie stabilit dacă, prin metoda aleasă, se atinge scopul dorit, și dacă există sau nu alte metode prin care scopul poate fi atins, fără a crea o situație de diferențiere. Întrucât articolele considerate discriminatorii la adresa comunității rrome din România, exprimate într-un Cotidian de circulație, mai mult chiar și într-o ediție online au menirea de a afecta dreptul la demnitatea personală a acestei comunități, nu există o justificare obiectivă în ceea ce privește apariția acestor publicații.

5.13. Având în vedere motivele expuse mai sus, Colegiul director constată că se întrunesc cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare prevăzute de art. 2 alin 1 coroborate cu art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată. Colegiul director apreciază că, în cauză, sunt elemente care să probeze faptele de discriminare de care sunt acuzate părțile reclamate și care să conducă la angajarea răspunderii contravenționale.

5.14. Având în vedere faptul că petiția face referire la încălcarea dreptului la demnitate personală așa cum este prevăzut de art. 15 din OG. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, informațiile ce trebuie analizate în acest sens de către Colegiul director al CNCD sunt articolele preluate și publicate de către părțile reclamate.

5.15. Sintetizând, informațiile publicate atât în Monitorul de Botoșani cât și pe site-ul cotidianului Botoșăneanul acestea pot fi încadrate ca fapte de discriminare în accepțiunea art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată, astfel conchidem că părțile reclamate aveau obligația de a nu susține articolele în cauză, articole ce ating demnitatea persoanelor de etnie romă și nu numai, (mutarea acestora din localitate prin semnarea petiției online), ar fi fost corect dacă ar fi preluat și criticat articolele respective. Astfel de publicații sunt percepute de către cititorii informațiilor în cauză ca o îndemnare la semnarea petiției în vederea mutării acestora fapt ce contravine respectării drepturilor și liberăților umane.

5.16. Astfel, Colegiul director este de opinie că s-a adus atingere demnității umane pe criteriul etniei. Colegiul apreciază că, în speță, articolul a avut rolul de a informa publicul și s-a urmărit acest aspect, la adresa persoanelor de etnie romă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu 5 voturi pentru amendă și 3 voturi pentru avertisment** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate constituie acte de discriminare conform art. 2 alin.1 și art. 15 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (cu unanimitate de voturi);

2. Sancționarea SC Media Press SRL, deținător al ziarului „Monitorul de Botoșani”, cu sediul în Botoșani, Aleea Kogălniceanu nr.4, CUI RO13395581, J07/205/2000, cu amendă contravențională în valoare de 2000 lei, potrivit art. 26 alin.1 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **coroborat cu art. 8 din Ordonanța nr. 2 din 12 iulie 2001 privind regimul juridic al contravențiilor (*actualizată*)**, (5 voturi pentru amendă și 3 voturi pentru avertisment);

3. Sancționarea deținător al ziarului online „Botoșăneanul”, cu sediul în.... cu amendă contravențională în valoare de 2000 lei, potrivit art. 2 alin.1 și art. 26 alin.1 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **coroborat cu art. 8 din Ordonanța nr. 2 din 12 iulie 2001 privind regimul juridic al contravențiilor (*actualizată*)**, (5 voturi pentru amendă și 3 voturi pentru avertisment);

4. Clasarea dosarului;

5. O copie a hotărârii se va transmite părților;

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Amenzile se vor achita la Administrația Județeană a Finanțelor Publice Botoșani, dovada plății se va trimite către C.N.C.D. în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar C.N.C.D. va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

BERTZI THEODORA – membru

DINCĂ ILIE – membru

HALLER ISTVÁN – membru

JURA CRISTIAN – membru

LAZĂR MARIA – membru

LUMINIȚA GHEORGHIU – membru

POPA CLAUDIA SORINA – membru

SANDU TATIANA POPA – membru

Data: 16.10.2017

Hotărâre Redactată: P.C.S., Tehnored. V.F

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.